

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สพข.๘

ด้วยนายสาธิต กาละพวง ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล สำหรับบุคลากรภาครัฐ (TDGA E-learning) หลักสูตร “ความฉลาดทางดิจิทัล” เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เป็นเวลา ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล ภายใต้การดำเนินงานของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (องค์การมหาชน)

จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและเห็นความสำคัญ การสร้างความตระหนักรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต

๑.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้การสร้างความปลอดภัยในการใช้อินเทอร์เน็ต รู้เท่าทันและมีความมั่นคงปลอดภัยเพื่อยกระดับวิถีชีวิตด้วยดิจิทัล

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) คือ กลุ่มความสามารถทางสังคม อารมณ์ และการรับรู้ที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในโลกออนไลน์ได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทักษะการบริหารจัดการเวลาหน้าจอ การรักษาความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว และการสร้างตัวตนเชิงบวก เพื่อให้ปรับตัวเข้ากับชีวิตดิจิทัลได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

๒.๑ อัตลักษณ์ดิจิทัล (Digital Identity)

๒.๑.๑ โลกดิจิทัล คือ โลกเสมือนจริงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ทำหน้าที่เป็นพื้นที่เชื่อมโยงการสื่อสาร การทำธุรกรรม และการใช้ชีวิตประจำวันให้รวดเร็วขึ้น ทดแทนหรือควบคู่ไปกับโลกความจริง โดยเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นรูปแบบดิจิทัลเพื่อการใช้งานที่สะดวกและไม่จำกัดด้วยสถานที่ ประกอบด้วย ๑) สื่อดิจิทัล (Digital Media) ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง วิดีโอ และภาพเคลื่อนไหว ๒) โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์สมาร์ตโฟน และคอมพิวเตอร์ ๓) ความปลอดภัยทางไซเบอร์ คือ การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและการโจรกรรมออนไลน์ และ ๔) ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวและใช้งานดิจิทัลอย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์

๒.๑.๒ อัตลักษณ์ดิจิทัล คือ ข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกแปลงเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ระบุตัวตนและตรวจสอบสิทธิ์ในการใช้งานบริการออนไลน์ต่าง ๆ เช่น ชื่อผู้ใช้ อีเมล ข้อมูลชีวมาตร (ใบหน้า/ลายนิ้วมือ) พฤติกรรมการใช้งาน และเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งเป็นตัวตนเสมือนในโลกออนไลน์ที่สำคัญต่อความปลอดภัยและการทำธุรกรรม

๒.๑.๓ ความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล คือ สิทธิในการควบคุม ดูแล และปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลพฤติกรรมออนไลน์ และตัวตนดิจิทัลของตนเอง ไม่ให้ถูกเก็บรวบรวม นำไปใช้ หรือเปิดเผยโดยมิชอบจากบุคคลอื่น แพลตฟอร์ม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมถึงความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว (Data Security)

๒.๒ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม (Digital Use) คือ ทักษะความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยี ดิจิทัล อุปกรณ์ และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คล่องแคล่ว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

สูงสุด โดยเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์และออฟไลน์ ไม่ให้เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสุขภาพหรือการดำเนินชีวิตจริง โดยรู้จักการใช้งาน รู้จักบริหารเวลาหน้าจอ ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างสมดุลของชีวิต รวมถึงรู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเราทางดิจิทัล ซึ่งก็คือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยความเห็นอกเห็นใจ เคารพผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งหรือคุกคาม (Cyberbullying) และไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรง หลักการสำคัญคือการหยุดคิด ก่อนโพสต์หรือแชร์ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และให้เกียรติความเห็นต่าง เพื่อสร้างสังคมออนไลน์ที่ปลอดภัยและน่าอยู่ เช่น คิดก่อนโพสต์ เคารพความเห็นต่าง รับฟังและเข้าใจ ไม่คุกคาม และตอบข้อความด้วยมิตรภาพและเป็นมิตร

๒.๓ การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล (Digital Security) คือ การปกป้องระบบและอุปกรณ์ดิจิทัลจากการบุกรุกโดยผู้ใช้ภายนอก และจากความผิดพลาดของระบบที่เกิดจากผู้ให้บริการ การพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบออนไลน์ทำให้ผู้ใช้งานต้องบันทึกข้อมูลส่วนตัวลงในอุปกรณ์ดิจิทัลซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้ นับวัน จะเชื่อมต่อถึงกันมากยิ่งขึ้นทั้งในอินเทอร์เน็ตและสื่อ ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงในโลกดิจิทัล

ความเสี่ยงในโลกดิจิทัล

๑) การแฮ็ก (Hacking) คือ การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเจาะระบบเพื่อเข้าถึงข้อมูลที่ไม่ได้รับอนุญาต เช่น การเข้าถึงอีเมลหรือบัญชีโซเชียลมีเดีย เช่น การที่รหัสผ่านของนักเรียนถูกขโมยและนำไปใช้โพสต์ข้อความไม่เหมาะสม

๒) การฟิชชิ่ง (Phishing) คือ การส่งข้อความหรืออีเมลที่ดูเหมือนมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เพื่อหลอกให้ผู้ใช้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เช่น รหัสผ่านหรือข้อมูลบัตรเครดิต เช่น อีเมลปลอมจากธนาคารที่ขอให้กรอกข้อมูลส่วนตัว

๓) มัลแวร์ (Malware) คือ โปรแกรมที่ออกแบบมาเพื่อสร้างความเสียหายหรือขโมยข้อมูลจากอุปกรณ์ เช่น ไวรัสคอมพิวเตอร์จากการดาวน์โหลดโปรแกรมฟรีจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือและพบว่ามีไวรัสแฝงอยู่

การป้องกันตัวเองในโลกดิจิทัล

๑) การตั้งรหัสผ่านที่ปลอดภัย เช่น ใช้รหัสผ่านที่มีความซับซ้อน เช่น การผสมตัวอักษรพิมพ์เล็ก ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ ตัวเลข และสัญลักษณ์ การเปลี่ยนรหัสผ่านทุก ๓-๖ เดือน และอย่าใช้รหัสผ่านเดียวกันกับทุกบัญชี

๒) การระมัดระวังในการคลิกลิงก์ โดยหลีกเลี่ยงการคลิกลิงก์จากอีเมลหรือข้อความที่ไม่น่าเชื่อถือ หากต้องการตรวจสอบ ให้เปิดเว็บไซต์ผ่านเบราว์เซอร์โดยตรงแทนการคลิกลิงก์

๓) การใช้การยืนยันตัวตนแบบสองชั้น (Two-Factor Authentication) เพื่อเพิ่มความปลอดภัยด้วยการยืนยันตัวตนแบบสองชั้น เช่น การกรอกรหัส OTP ที่ส่งมายังโทรศัพท์มือถือ

๔) การสำรองข้อมูล (Backup) โดยให้สำรองข้อมูลสำคัญเป็นประจำ เพื่อป้องกันการสูญหายจากการโจมตีทางไซเบอร์

การปกป้องข้อมูลส่วนตัว

๑) หลีกเลี่ยงการแชร์ข้อมูลส่วนตัวบนโซเชียลมีเดีย เช่น ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือเลขบัตรประชาชน รวมถึงตั้งค่าความเป็นส่วนตัวของบัญชีโซเชียลมีเดียให้แชร์เฉพาะกับเพื่อนที่รู้จัก

๒) หลีกเลี่ยงการกรอกข้อมูลส่วนตัวหรือทำธุรกรรมทางการเงินผ่าน Wi-Fi สาธารณะ

๓) อัปเดตระบบปฏิบัติการและแอปพลิเคชันเป็นประจำ เพื่อป้องกันช่องโหว่ที่แฮกเกอร์อาจใช้

โจมตี

๒.๔ การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) คือ ความสามารถในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน โปรแกรมออนไลน์) มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งการทำงาน การเรียนรู้ และการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย รู้เท่าทันสื่อ และมีจริยธรรม

๒.๔.๑ การใช้งานสื่อสารสนเทศการใช้งานสื่อสารสนเทศ โดยแบ่งตามรูปแบบของแหล่งข้อมูลดิจิทัล ดังนี้

๑) แหล่งที่เผยแพร่ข้อมูล

๑.๑) การสร้างหรือผลิตข้อมูลโดยเจ้าของแหล่งข้อมูล เช่น ข้อมูลจากเว็บไซต์หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนต่าง ๆ

๑.๒) การสร้างหรือผลิตข้อมูลโดยชุมชนผู้ใช้งาน เช่น เฟซบุ๊ก ฟันทิป หรือโซเชียลมีเดีย

๒) สิทธิการเข้าถึงข้อมูล

๒.๑) แหล่งข้อมูลที่เข้าถึงโดยเสรี เช่น เว็บไซต์ที่เผยแพร่ข้อมูล

๒.๒) แหล่งข้อมูลที่จำกัดการเข้าถึง เช่น ระบบทะเบียนราษฎร และฐานข้อมูลของ

ภาครัฐ

๓) ประเภทของข้อมูล

๓.๑) แหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษาเรียนรู้

๓.๒) แหล่งข้อมูลเพื่อความบันเทิง

๓.๓) แหล่งข้อมูลด้านสุขภาพ

๓.๔) แหล่งข้อมูลด้านธุรกรรมและการเงิน

๓.๕) แหล่งข้อมูลด้านเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพจากสื่อดิจิทัล

๑) ความทันสมัย คือ ความเป็นปัจจุบัน ถูกต้องแม่นยำ และพร้อมใช้งานได้ทัน่วงที่ตามกรอบเวลาที่ต้องการ (Real-time หรือใกล้เคียง) ซึ่งหมายความว่าข้อมูลนั้นได้รับการปรับปรุงให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ (Update) ไม่ล้าสมัยหรือเก่าเกินไปที่จะส่งผลต่อความถูกต้องในภาคตัดสินใจ โดยทั่วไป ข้อมูลที่มีความทันสมัยจะส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) มีคุณภาพและเชื่อถือได้

๒) ตอบโจทย์ได้ตามต้องการ ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึง ค้นหา วิเคราะห์ และประเมินข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งการศึกษา การทำงาน และการสร้างสรรค์เนื้อหาได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด

๓) นำเสนอข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

๔) ผู้เขียนมีความเชี่ยวชาญเรื่องนั้น ๆ

๕) วัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้/แจ้งให้ทราบ/โฆษณาชวนเชื่อ

๒.๔.๒ ผู้จัดทำสื่อและสารสนเทศ คือ บุคลากรที่รับผิดชอบสร้างสรรค์ พัฒนา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือเนื้อหาในรูปแบบดิจิทัล เช่น วิดีโอ กราฟิก เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ ทำหน้าที่ผสมผสานทักษะด้านเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการข้อมูล เพื่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจและทันสมัย โดยผู้จัดทำสื่อดิจิทัลต้องเข้าใจกระบวนการผลิตทั้งก่อนผลิต (Pre-production) ผลิต (Production) และหลังผลิต (Post-production)

๒.๕ การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) คือ ทักษะการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี และแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น อีเมล โซเชียลมีเดีย หรือแอปพลิเคชัน ในการส่งสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และสร้างความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ มีมารยาท รู้เท่าทันสื่อ และรับผิดชอบต่อรอยดิจิทัลที่ทิ้งไว้ ประกอบด้วย ๑) การเลือกใช้ช่องทาง เช่น การเลือกใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับผู้รับสารและวัตถุประสงค์ ๒) รูปแบบสื่อผสม (Multimedia) เช่น การใช้ข้อความ ภาพ เสียง และวิดีโอ เพื่อให้การสื่อสารน่าสนใจ ๓) ความปลอดภัยและมารยาท (Netiquette) เช่น การสื่อสารอย่างปลอดภัย เข้าใจสิทธิความเป็นส่วนตัว และคำนึงถึงผลกระทบจากการทิ้งร่องรอยดิจิทัล (Digital Footprint) และ ๔) การทำงานร่วมกัน

ออนไลน์ (Online Collaboration) เช่น การแลกเปลี่ยนความรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านเครื่องมือออนไลน์ สิ่งสำคัญด้านการสื่อสารดิจิทัลแบ่งออกเป็น ๒ ข้อหลัก ดังนี้

๒.๕.๑ ร่องรอยดิจิทัล คือ การบันทึกข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ตทั้งหมด ทั้งที่ตั้งใจโพสต์ (Active) เช่น มีการแชร์หรือโพสต์ทางโซเชียลมีเดียหรือการซื้อของออนไลน์ และที่ไม่ตั้งใจ (Passive) เช่น IP Address คุณก็ ประวัติการค้นหา ร่องรอยเหล่านี้สะสมและอาจอยู่ถาวร ส่งผลต่อภาพลักษณ์ออนไลน์และความเป็นส่วนตัว ร่องรอยดิจิทัลเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่สามารถบริหารจัดการได้ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์เชิงบวกและปลอดภัยที่สุด โดยมีวิธีการปกป้องและจัดการ ดังนี้

- คิดก่อนคลิก ควรตรวจสอบสิ่งที่แชร์ว่าส่งผลเสียต่ออนาคตหรือไม่
- ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ควรตรวจสอบการตั้งค่าบนโซเชียลมีเดียไม่ให้เป็นการสาธารณะ
- ทำความสะอาด ควรลบคุกกี้และประวัติการท่องเว็บเป็นประจำ
- ตรวจสอบตัวเอง ลองค้นหาชื่อตนเอง (Google Search) เพื่อดูว่ามีข้อมูลอะไรปรากฏ

บ้าง

- ใช้เครื่องมือช่วย ควรใช้ VPN เพื่อปกปิด IP Address และใช้เครื่องมือจัดการชื่อเสียง

ออนไลน์

๒.๕.๒ การมีปฏิสัมพันธ์และการสร้างความร่วมมือ คือ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ผ่านการสื่อสารที่จริงใจ การรับฟัง เคารพความแตกต่าง และช่วยเหลือกันในองค์กร เพื่อสร้างบรรยากาศที่เกื้อกูล ไว้วางใจกัน ซึ่งนำไปสู่การทำงานที่สอดคล้องกัน ประสิทธิภาพสูงขึ้น และบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี

- การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ต้องยอมรับความแตกต่างของบุคคลและสิ่งแวดล้อม
- การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ควรพูดจาไพเราะ ทักทายด้วยไมตรี สบตา ยิ้ม และพยัก

หน้าเบาๆ เพื่อสร้างความไว้วางใจ

- การรับฟังอย่างจริงใจ ควรเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อลดความขัดแย้ง
- การสนับสนุนและช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนเมื่อเพื่อนร่วมงานมีปัญหา หรือต้องการ

คำแนะนำ

แนวทางการสร้างความร่วมมือ

- ตั้งเป้าหมายร่วมกันให้ชัดเจน เพื่อให้ทุกคนเห็นภาพรวมและมีทิศทางเดียวกัน
- สร้างวัฒนธรรมแห่งการแบ่งปัน โดยส่งเสริมการให้คำปรึกษา แนะนำ และชื่นชมกัน

และกัน

- สื่อสารอย่างเปิดเผย มีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและตรงประเด็น
- สร้างสภาพแวดล้อมเชิงบวก โดยจัดกิจกรรมสัมพันธ์และพื้นที่ให้พนักงานทำความ

รู้จักกัน

- ใช้เครื่องมือและภาษากาย เช่น สบตา ยิ้ม ตะแคงไหล่เบา ๆ เพื่อแสดงความห่วงใย ประโยชน์ของการร่วมมือกัน
- ประสิทธิภาพการทำงานเพิ่มขึ้น การทำงานราบรื่น ประหยัดเวลา
- ความสัมพันธ์ของคนในองค์กรดีขึ้น ลดความขัดแย้งและเพิ่มความผูกพันในองค์กร
- บรรลุเป้าหมายหรือบรรลุผลสัมฤทธิ์ของงานได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว

๒.๖ การปรับตัวในยุคดิจิทัล (Digital Disruption) การที่องค์กรและบุคคลต้องเปลี่ยนวิธีการทำงานและการดำเนินธุรกิจ โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI Cloud และข้อมูลมหาศาลมาประยุกต์ใช้เพื่อรับมือกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เน้นความรวดเร็ว ความคล่องตัว และสร้างโมเดลธุรกิจใหม่เพื่อเปลี่ยน

วิกฤตให้เป็นโอกาสและสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน การปรับตัวในยุคดิจิทัลส่งผลให้ธุรกิจที่ปรับตัวไม่ทัน อาจถูกแทนที่ด้วยคู่แข่งรายใหม่ที่น่าเทคโนโลยีมาใช้ได้ล้ำสมัยกว่า ดังนั้น การวางรากฐานและปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรจึงเป็นสิ่งจำเป็น

แนวทางการปรับตัวสู่ยุคดิจิทัล

- การปรับใช้เทคโนโลยี (Technology Adoption) โดยการนำ AI, Big Data และอัตโนมัติ (Automation) มาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริการ
- ความคล่องตัว (Agility) โดยปรับโครงสร้างองค์กรให้ยืดหยุ่น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่คาดไม่ถึงได้ทันที
- ยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (Customer Centricity) โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปเพื่อสร้างประสบการณ์การใช้งานที่ดีกว่าเดิม
- การพัฒนาบุคลากร (Reskilling/Upskilling) ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้พนักงานเพื่อเปลี่ยนวิธีการทำงานเดิม ๆ สู่รูปแบบดิจิทัล
- ความปลอดภัย (Cybersecurity) ให้มีความสำคัญกับการป้องกันข้อมูลรั่วไหลในยุคที่มีการเชื่อมต่อกันทั่วโลก

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดิจิทัลมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันทั้งการดำรงชีวิตและการทำงานล้วนมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งสิ้น การทำความรู้จัก เรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องทำ ไม่ใช่ “ภาระ” แต่เป็นสิ่งที่เราจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อใช้เป็น “เครื่องมือ” ในสังคมยุคดิจิทัล เพื่อให้การทำงานและการดำรงชีวิตสะดวกยิ่งขึ้น ทำให้ประหยัดทรัพยากร ของหน่วยงาน นอกจากนี้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ ความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และข้อมูลส่วนตัว ดังนั้น การใช้งานด้านดิจิทัลให้ปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญมากในยุคที่ข้อมูลส่วนตัวและระบบออนไลน์มีความเสี่ยงต่อภัยคุกคามต่าง ๆ เช่น แฮกเกอร์ ไวรัส ฟิชซิง เป็นต้น แนวทางสำคัญ ผู้ใช้งานควรให้ข้อมูลอย่างระมัดระวัง รวมถึงเรียนรู้วิธีการป้องกันจากภัยคุกคามเหล่านั้น เช่น การป้องกันไม่คนอื่นคนอื่นแอบดูหน้าจอโทรศัพท์ขณะใช้งาน เรียกว่า Shoulder Surfing หรือดักฟัง wifi สาธารณะในการทำธุรกรรม รวมถึงการให้ข้อมูลหมายเลขประจำตัวประชาชน เลขบัญชีธนาคารซึ่งถือว่ามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลสำคัญรั่วไหลโดยไม่รู้ตัว ได้แก่ ข้อความสนทนา รูปภาพ บัญชีธนาคาร ข้อมูลสุขภาพ หรือรหัสผ่าน เป็นต้น นอกจากนี้ช่วยให้มีความระมัดระวังในการให้ข้อมูลมากขึ้น เช่น คิดก่อนแชร์ ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ทำความสะอาดหรือลบประวัติการท่องเว็บอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

๔. แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ มีส่วนช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ การให้บริการอย่างรวดเร็วแก่เกษตรกรผู้มาติดต่อ การมอบหมายสั่งการในหน้าที่สะดวกรวดเร็วขึ้น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทำให้ประหยัดกระดาษ ช่วยลดการทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้เทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บุคลากรในหน่วยงานจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดจากการใช้ข้อมูลดิจิทัลโดยขาดความระมัดระวัง

๕. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา (ถ้ามี)

ควรส่งเสริม สนับสนุนการทำความเข้าใจประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร เพื่อให้คนในองค์กรสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว



(นายสาธิต กาละพวง)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ



(นางชุตินา จันทร์เจริญ)
ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน